

SPREEK
TAAL 3

Gezondheid

van Dale

VOOR HALFGEVORDERDE SPREKERS
VAN HET NEDERLANDS (NIVEAU A2-B1)

MODULE 9: DEZE MODULE IS ONDERDEEL
VAN EEN VIJFTIENDELIGE SERIE

Gezondheid

1. Ik zal u naar de fysiotherapeut doorverwijzen	p. 1
2. Het gaat even niet zo goed	p. 11
3. Ze moet wel een beugel	p. 21
4. Overzicht woorden en zinnen	p. 31
5. Handleiding voor de begeleider	p. 32
6. Suggesties voor extra materiaal	p. 43

Scan de QR-code voor
een directe link naar
de audiobestanden

kijk naar de foto

praat samen

wijs aan

luister

luister naar audio op
www.spreektaal.com

tik op de tafel

een spelletje

naar buiten

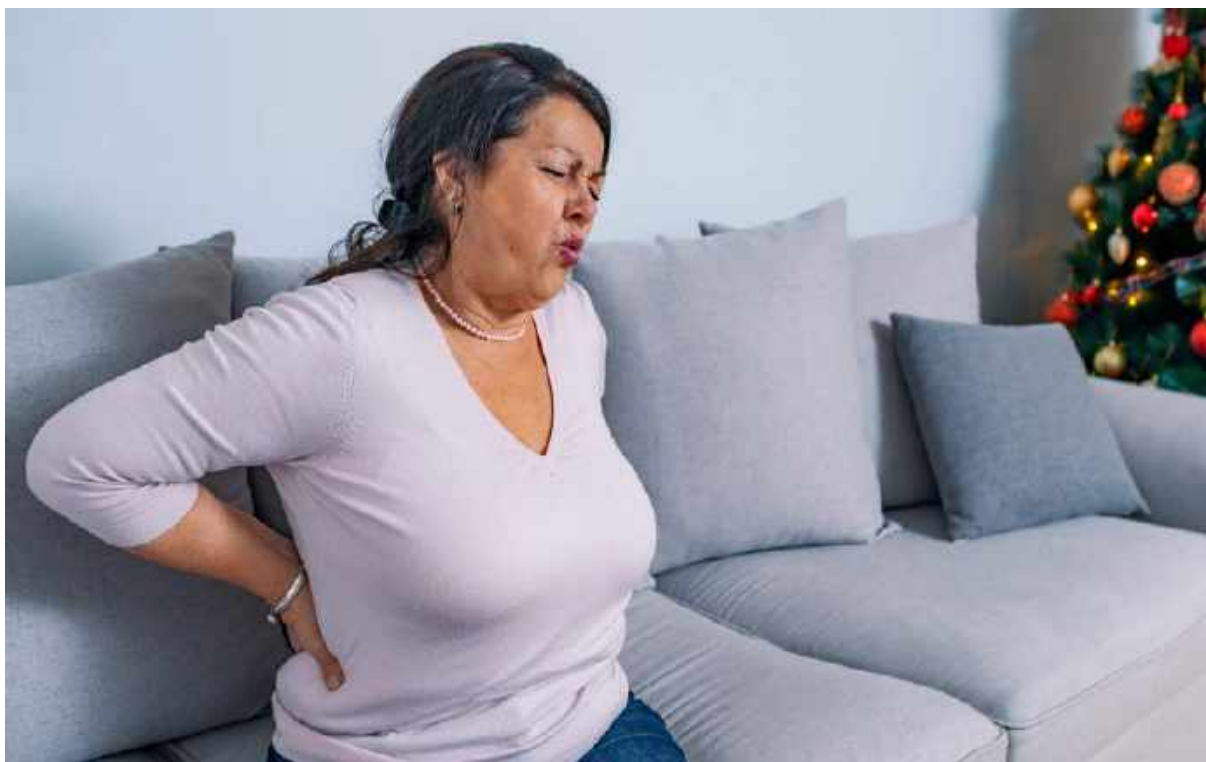
kijk in de handleiding

1. Ik zal u naar de fysiotherapeut doorverwijzen

Een gesprek met de huisarts over een doorverwijzing

1.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Waar heeft deze vrouw last van?
Wat kan ze volgens jou het beste doen?
Heb je hier ook weleens last van?

1.2 Luister naar het gesprek *Een doorverwijzing*. Je hoort mevrouw Badul. Ze praat met de huisarts.

1.3 Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest daarna de zinnen voor. Luister naar de zinnen. Zijn ze waar of niet waar?

1. Mevrouw Badul heeft een afspraak in het ziekenhuis.
2. Mevrouw Badul heeft pijn in haar rug.
3. De dokter onderzoekt mevrouw Badul.
4. Mevrouw Badul deed vroeger zwaar werk.
5. De dokter zegt dat mevrouw Badul naar de fysiotherapeut moet gaan.
6. Mevrouw Badul wil graag naar de fysiotherapeut.
7. Mevrouw Badul krijgt pijnstillers van de dokter.

1.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Welke klachten heeft de vrouw?
2. Welke oplossing wil de vrouw van de dokter?
3. Welke oplossing stelt de dokter voor?
4. Hoe reageert de vrouw op de oplossing van de dokter?
5. Wat krijgt de vrouw tot slot van de dokter?
6. Welke informatie wil de vrouw van de dokter?

1.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Ga je vaak naar de huisarts? Kun je een voorbeeld van een klacht noemen?
2. Ben je weleens bij een specialist geweest? Hoe heb je daar een afspraak gemaakt?
3. Wat is je mening over pijnstillers?
4. Wat doe je als je medicijnen nodig hebt? Waar ga je naartoe?
5. Welke zorgverzekering heb je? Vergoedt die al je zorgkosten?

1.6 Kijk naar de foto's. Maak de zinnen af.

1. Als ik veel pijn heb, neem ik meestal...

2. Als je last van je rug hebt, kun je beter geen zware dingen ...

3. Manisha heeft last van haar been.
Daarom gaat ze iedere week naar

4. Daniël heeft pijn in zijn knie
Daarom ... de dokter hem.

5. Dilma haalt haar medicijnen op bij

6. Sheila heeft last van haar rug. Daarom
doet ze thuis Zo wordt de pijn minder.

1.7 Welke woorden horen bij elkaar?

Je begeleider leest een woord in de linkerrij. Jij zoekt een woord uit de rechterrij dat erbij past. Wijs het woord aan. Soms kun je meer combinaties kiezen.

- oefeningen doen
- de klacht
- het medicijn
- de specialist
- de zorgverzekering

- de doorverwijzing
- de pijn
- de fysiotherapeut
- vergoeden
- voorschrijven

1.8 Waar ben ik?

Je begeleider plakt een papier op je rug. Op dat papier staat een woord voor een plaats die met gezondheid te maken heeft. Je mag het woord niet zien.

Stel je begeleider zo veel mogelijk vragen. Raad waar je bent.

Stel alleen vragen die je met ja of nee kunt beantwoorden.

Bijvoorbeeld: *Kan ik hier medicijnen kopen?*

Klaar? Doe het spelletje nog een keer maar draai de rollen nu om.

1.9 Luister en tik op de tafel.

Je begeleider zegt een aantal woorden. Luister naar je begeleider. Waar ligt het accent?

Zeg het woord na. Tik op de tafel als je het accent zegt.

1.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de woorden nog een keer.

Zeg de woorden na.

1.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Goedemorgen, wat kan ik voor u doen?
- Ik heb veel last van mijn rug.

- Dat is vervelend. En hoelang heeft u daar al last van?
- Nou misschien een paar weken. Het wordt steeds erger.

- En heeft u er de hele dag last van? Of bijvoorbeeld alleen als u 's ochtends opstaat?
- Nou nee, het is vooral aan het einde van de dag. Dan voel ik het echt.

- En heeft u zelf enig idee wat de oorzaak van uw rugklachten is?
- Ik heb jarenlang in de zorg gewerkt. Dat was natuurlijk best zwaar. Vroeger tilden we alles nog zelf.

- En wat is een oplossing voor uw klachten, denkt u? Wat voor hulp verwacht u?
- Nou, ik wil graag pijnstillers, of andere medicijnen.

- Ja, nou pijnstillers, dat kan natuurlijk. Maar ik denk dat u beter naar een fysiotherapeut kunt gaan. Die kan uw rug dan beter onderzoeken. Pijnstillers kunt u ook zelf bij de drogist kopen.
- Nou, ik wil toch liever pijnstillers van u. Die medicijnen van de drogist heb ik al geprobeerd. En misschien helpt die fysiotherapie helemaal niet. Of misschien moet ik heel lang wachten op een afspraak. Dan heb ik nog steeds rugpijn, begrijpt u?

- Ja, dat begrijp ik en dat is ook vervelend. Maar ik wil u toch graag naar een fysiotherapeut doorverwijzen. Wat vindt u daarvan?
- Ja oké. Dat kan ik wel proberen.

- Heeft u verder nog vragen over de doorverwijzing?
- Ja, waar is de fysiotherapeut dan precies? Moet ik dan naar het ziekenhuis? En vergoedt de zorgverzekering het ook?
- Dat zal ik u uitleggen.

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's.

- Waar zijn deze mensen?
- Welke hulp krijgen ze?
- Ben je hier ook weleens geweest?
- Waarnaar kan de huisarts je nog meer doorverwijzen?

1.13 Praat samen over de situaties.

Je begeleider leest de situaties hieronder. Hoe kun je in deze situaties reageren?

Bijvoorbeeld:

Situatie: Ik begrijp het advies van de dokter niet.

Ik zeg: *Sorry, maar dat begrijp ik niet. Wat bedoelt u precies?*

1. Je wilt pijnstillers van de dokter, maar de dokter wil geen pijnstillers voorschrijven.
2. Je wilt een afspraak met een specialist maken, maar je moet drie maanden wachten.
3. Je bent ziek en je gaat naar de dokter. De dokter zegt dat je vanzelf beter wordt.
4. Je belt met de zorgverzekering. Die zegt dat je het bezoek aan de specialist zelf moet betalen.
5. De dokter wil je naar een specialist doorverwijzen. Je weet niet hoe je een afspraak moet maken.
6. Je wilt graag een afspraak met een specialist in het ziekenhuis maken. De dokter wil je niet doorverwijzen.
7. Je begrijpt het advies van de dokter niet goed.
8. De dokter heeft je advies gegeven, maar het advies heeft niet geholpen. Je hebt nog steeds klachten.

1.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

- Goedemorgen, wat kan ik voor u doen?
● ...
- Dat is vervelend. En hoelang heeft u daar al last van?
● ...
- En heeft u er de hele dag last van? Of bijvoorbeeld alleen als u 's ochtends opstaat?
● ...
- En heeft u zelf een idee wat de oorzaak van uw klachten is?
● ...
- En wat is een oplossing voor uw klachten, denkt u? Wat voor hulp verwacht u?
● ...
- Ja, dat kan natuurlijk. Maar ik denk dat u beter...
● ...
- Ja, dat begrijp ik en dat is ook vervelend. Maar ik wil u toch graag Wat vindt u daarvan?
● ...
- Heeft u verder nog vragen?
● ...
- Dat zal ik u uitleggen.

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.15 Vertel samen een verhaal.

Kijk naar de foto's en bedenk samen wat er met de jongen is gebeurd.

- Waar had de jongen last van?
- Waar ging hij eerst naartoe?
- En daarna?

1.16 Voer samen de gesprekken.

Lees de situaties en voer een gesprek. Jij begint het gesprek. Je begeleider is steeds de ander.

1. Je bent verkouden. Je belt de huisartsenpraktijk om een afspraak te maken. De assistent zegt dat je klachten niet ernstig zijn, je kunt geen afspraak maken. Je wilt toch graag naar de huisarts.
2. Je wilt graag medicijnen van de huisarts. Maar de huisarts vindt dat geen goed idee. Je probeert hem of haar te overtuigen.
3. Je wilt een afspraak in het ziekenhuis maken, maar je moet drie maanden wachten. Je wilt graag eerder worden geholpen.
4. De dokter verwijst je door naar een specialist. Je hebt een vraag over de betaling en je belt met de verzekering.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Wat vind je van de gezondheidszorg in Nederland?*

1.18 Voer samen een gesprek.

Vertel allebei over je ervaringen met de gezondheidszorg, in Nederland of in andere landen. Wanneer ga je naar de dokter? En ben je weleens bij een specialist geweest? Wat vond je van het advies dat je van de dokter kreeg?

1.19 Voer samen een gesprek.

Bereid samen een gesprek bij de huisarts voor. Bedenk van tevoren een klacht en hoe je de klacht kunt beschrijven. Bedenk ook de vragen die je huisarts je misschien gaat stellen. En bedenk de vragen die jij kunt stellen en wat je van de dokter wil. Voer het gesprek.

1.20 Naar buiten.

1. Voer een gesprek met de huisarts over een klacht.

- Geef antwoord op de vragen van de dokter en vertel wat je van de dokter wil.
- Stel eventueel vragen over medicijnen of een doorverwijzing.

2. Praat in het Nederlands met iemand die ook uit een ander land komt.

- Praat samen over de ervaringen met de gezondheidszorg in Nederland of in andere landen.
- Geef ook je mening.
- Welke verschillen zijn er?

3. Bedenk zelf wat je kunt doen.

Voorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

1.21 Kijk naar de foto. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Je ziet dezelfde vrouw op foto 1 en 2.
Welke verschillen zie je tussen foto 1 en 2?
Hoe gaat het nu met de vrouw?
Hoe komt dat?
Wat heeft ze gedaan?
Wat gaat ze de komende dagen doen?

1.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

2. Het gaat even niet zo goed

Vertellen dat je problemen hebt

2.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Waarover praten de mannen?

Hoe gaat het met de man rechts?

Wat probeert de man links te doen?

Hoe voel jij je vandaag?

2.2 Luister naar het gesprek *Hulp zoeken*. Je hoort Avi, hij loopt stage bij een adviesbureau. Hij praat met zijn stagebegeleider Rob.

2.3 Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest een vraag en twee antwoorden voor. Welk antwoord is goed? Kies het goede antwoord. Zeg 'a' of 'b'.

1. Waarom is de man boos op Avi?
a) Avi was gisteren niet op zijn stage. b) Avi was vandaag te laat op zijn stage.
2. Wat is het probleem van Avi?
a) Hij kan niet goed slapen. b) Hij is de laatste tijd vaak ziek.
3. Welk probleem heeft Avi met zijn familie?
a) Het gaat niet goed met zijn vader. b) Hij heeft ruzie met zijn ouders.
4. Welk advies geeft de man aan Avi?
a) Avi kan beter thuisblijven. b) Avi moet met iemand praten.

2.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Welke problemen heeft Avi?
2. Wat is de oorzaak van zijn problemen?
3. Met wie kan Avi over zijn problemen praten?
4. Hoe kan Avi hulp zoeken?

2.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Voel je je weleens somber? Wanneer bijvoorbeeld?
2. Wat helpt als je je somber voelt?
3. Wat zijn volgens jou 'psychische problemen'? Geef een paar voorbeelden.
4. Wat doet een psycholoog? Weet je hoe je daar een afspraak kan maken?
5. Wat weet je over de GGZ?

2.6 Luister naar het verhaal en kies het goede woord.

Je begeleider leest de tekst voor. Luister en kijk naar de **blauwe** woorden. Wijs het goede woord aan.

Avi **vergeet/voelt** zich niet zo goed en hij is een beetje **serieus/somber**. Hij slaapt niet zo goed. Daardoor kan hij zich niet goed **concentreren/schamen**. Hij wil liever niet over de **opleiding/oorzaak** van zijn problemen praten. Hij maakt zich veel **stress/zorgen** over zijn vader, want die is ziek. Avi wil graag met iemand praten die hij **vertrouwt/voorstelt**. Hij wil graag **hulp/werk** zoeken voor zijn problemen. Misschien kan hij met een **docent/psycholoog** praten. Die kan hem misschien helpen met zijn **professionele/psychische** problemen.

2.7 Welk woord hoort er niet bij?

Kijk naar de woorden. Welk woord hoort er niet bij? Wijs het woord aan. Leg ook uit waarom het er niet bij hoort.

2.8 Speel samen bingo.

Je krijgt van je begeleider een kaart met woorden. Kijk naar de woorden op je kaart.
Je begeleider leest daarna een zin voor. Welk woord hoort bij de zin?

Zet een kruis door het woord. Staat door alle woorden op de eerste rij een kruis? Roep dan: *bingo!*

2.9 Hoeveel woorden hoor je?

Je begeleider leest de zinnen voor. Kijk niet naar de zinnen, luister er alleen naar. Je kunt je ogen dichtdoen. Tel met je vingers hoeveel woorden je hoort.

1. Het gaat gewoon even niet zo goed.
2. Ik vind het moeilijk om hulp te zoeken.
3. Ik heb een beetje last van stress.
4. Ik kan me niet goed concentreren.
5. Ik wil er liever niet over praten.
6. Ik maak me veel zorgen.
7. Soms is het een beetje te veel.
8. Ik doe echt mijn best.

2.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de zinnen nog een keer. Zeg de zinnen na.

2.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Gaat het wel goed met je?
- Nee, eigenlijk gaat het even niet zo goed.
- Wat is er aan de hand?
- Ik voel me somber. Ik heb een beetje last van stress de laatste tijd. Daardoor slaap ik slecht.

- Wat naar voor je. En wat is de oorzaak van je problemen?
- Ik wil er liever niet over praten. Maar mijn vader is ziek. Ik maak me veel zorgen.

- Dat kan ik me heel goed voorstellen. Kun je met iemand praten die je vertrouwt?
- Nee, niet echt eigenlijk.

- Praat anders eens met de huisarts. Die kan je eventueel ook doorverwijzen naar een psycholoog. Wat vind je daarvan?
- Hm, ik vind het moeilijk om hulp te zoeken.

- Dat begrijp ik. Je hoeft je niet voor je problemen te schamen.
- Ja, dat weet ik.

- Als het niet goed met je gaat, kun je me dat altijd laten weten. Oké?
- Oké, dank u wel.

Klaar? Lees de het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's.

Deze mensen voelen zich niet goed.

Welke oorzaken zie je?

Herken je de situatie?

Kun je nog meer van dit soort situaties bedenken?

2.13 Doe samen de pingpong.

Je begeleider begint. Hij of zij stelt de vraag: *Waar word je blij van?*

Jij maakt de zin hieronder af en vraagt aan je begeleider: *En jij?* Je begeleider maakt de zin ook af en vraagt weer: *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik

En jij?

2.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

○ Gaat het wel goed met je?

● ...

○ Wat is er aan de hand?

● ...

○ Wat naar voor je. En wat is de oorzaak van je problemen?

● ...

○ Dat kan ik me heel goed voorstellen. Kun je met iemand praten die je vertrouwt?

● ...

○ Praat anders eens met de huisarts. Die kan je eventueel ook doorverwijzen naar een psycholoog. Wat vind je daarvan?

● ...

- Dat begrijp ik. Je hoeft je niet voor je problemen te schamen.
- ...
- Als het niet goed met je gaat, kun je me dat altijd laten weten. Oké?
- ...

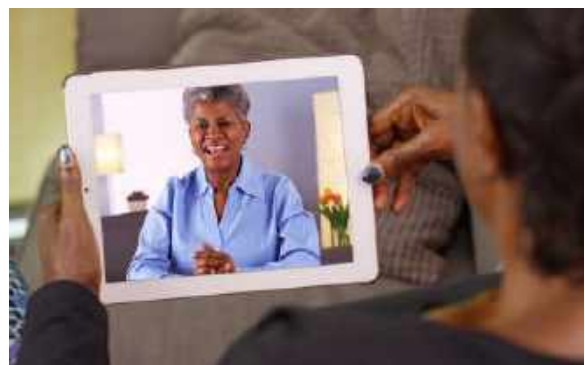
Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.15 Vertel samen een verhaal.

Kijk naar de foto's en bedenk samen welke problemen de vrouw had.

- Hoe heeft ze hulp gezocht?
- En wat heeft ze gedaan?
- Hoe gaat het nu met haar?

2.16 Voer samen de gesprekken.

Lees de situaties en voer een gesprek. Jij begint het gesprek. Je begeleider is steeds de ander.

1. Je volgt een opleiding of een cursus. Het gaat niet zo goed met je. Daarom heb je de opdrachten niet gemaakt. Je praat met je docent.
2. Je slaapt slecht. Daarom ben je al twee keer te laat op je werk gekomen. Je praat met je leidinggevende.
3. Het gaat niet zo goed met je. Daarom wil je graag professionele hulp. Je praat met je huisarts.
4. Een vriendin voelt zich niet zo goed. Je vraagt hoe het met haar gaat en of je haar ergens mee kan helpen. Doe zelf een voorstel.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Wat kun je doen als je je niet zo goed voelt?*

2.18 Voer samen een gesprek.

Wat doe je als je je niet zo goed voelt? Met wie kun je praten? Hoe zorg je dat je je beter voelt? Vertel dit elkaar en geef elkaar advies.

2.19 Voer samen een gesprek.

Je voelt je niet zo goed. Daarom gaat het ook niet zo goed met je stage, werk of opleiding. Je wil dat graag aan iemand vertellen. Oefen samen het gesprek.

2.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

1. Voer een gesprek in het Nederlands.

- Wat doe je als het niet zo goed met je gaat?
- Praat je erover?
- En zo ja, met wie praat je?
- Hoe zoek je hulp?
- Of heb je geen hulp nodig?
- Vertel over jullie ervaringen.

2. Voer een gesprek met je huisarts of iemand anders in je omgeving die je vertrouwt.

- Vertel over een probleem, zoals stress of slecht slapen.
- Zeg ook welke hulp je graag wilt krijgen.
- Vraag advies aan je huisarts.

3. Bedenk zelf wat je kunt doen.

Voorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

2.21 Kijk naar de foto. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Je ziet dezelfde mannen op foto 1 en 2.
Welke verschillen zie je tussen foto 1 en 2?
Hoe gaat het nu met de jongen?
Welke hulp heeft hij gezocht?
Wat heeft hij bereikt?

2.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

3. Ze moet wel een beugel

Een gesprek met de tandarts voeren

3.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Waar is het meisje dat in de stoel zit?

Kom je hier ook weleens?

Wat vind je van deze bezoeken?

3.2 Luister naar het gesprek *Op controle bij de tandarts*. Je hoort de tandarts, meneer Murano en zijn dochter Lucia.

3.3 Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest daarna de zinnen voor. Luister naar de zinnen. Zijn ze waar of niet waar?

1. Lucia is voor het eerst bij de tandarts.
2. Lucia heeft last van kiespijn.
3. Het tandvlees van Lucia is gezond.
4. Lucia's vader moet een afspraak bij de orthodontist maken.
5. De basisverzekering van Lucia's vader vergoedt de kosten voor een beugel.
6. Lucia moet over een half jaar weer naar de tandarts.

3.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Waarom is Lucia bij de tandarts?
2. Wat zegt de tandarts over het gebit van Lucia?
3. Welk advies krijgt ze van de tandarts?
4. Wat moet de vader van Lucia nu doen?
5. Welke informatie heeft de vader van Lucia nog nodig?

3.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Hoe vaak ga je naar de tandarts?
2. Hoe vind je het om naar de tandarts te gaan?
3. Op welke manier verzorg je je gebit?
4. Heb je een speciale tandartsverzekering?

3.6 Luister naar je begeleider en kijk naar de foto's. Kies de goede zin.

Je begeleider leest bij de foto twee zinnen voor. Luister naar je begeleider en kijk naar de foto's. Welke zin hoort bij de foto? Zeg 'één' of 'twee'.

1. Het meisje heeft een beugel.
2. Het meisje heeft een gaatje.

1. De man praat met de assistente.
2. De man praat met de verzekering.

1. Het meisje komt voor een controle.
2. Het meisje poetst haar tanden.

1. De tanden zijn recht.
2. De tanden zijn scheef.

1. De tandarts trekt een kies.
2. De tandarts verwijst door.

1. De man heeft een gezond gebit.
2. De man heeft klachten.

3.7 Welke woorden horen bij elkaar?

Je begeleider leest een woord in de linkerrij. Jij zoekt een woord uit de rechterrij dat erbij past. Wijs het woord aan. Soms kun je meer woorden kiezen.

- de beugel
- de controle
- het gebit
- de kiespijn
- recht
- het tandvlees
- vergoeden
- de verstandskies

- elk half jaar
- het gaatje
- ontstoken
- de orthodontist
- scheef
- tanden en kiezen
- trekken
- de verzekering

3.8 Raad het woord.

Je begeleider geeft je een kaartje met een woord. Zeg het woord niet en laat het ook niet zien.

Probeer het woord te omschrijven. Je begeleider moet het woord raden.
Begin bijvoorbeeld zo: *iemand die...*

Draai de rollen daarna om.
Ga door tot alle kaartjes op zijn.

3.9 Luister en tik op de tafel.

Je begeleider zegt een aantal woorden. Luister naar je begeleider. Waar ligt het accent?
Zeg het woord na. Tik op de tafel als je het accent zegt.

3.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de woorden nog een keer. Zeg de woorden na.

3.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Goedemorgen, tandarts Broere. Ga zitten, dan gaan we eens even kijken.
Heb je nog klachten?
- Nee, eigenlijk niet.

- Mooi zo. Hoe vaak poets je je tanden? En op welke manier?
- Twee keer per dag, met een elektrische tandenborstel.

- Hartstikke goed. Nou, dit ziet er allemaal keurig uit. Het gebit en het tandvlees zijn gezond.
Maar, je tanden en kiezen hebben te weinig ruimte.
- En wat betekent dat dan?

- Uw dochter moet een beugel. Dat is mijn advies.
- En wat moet ik nu dan doen?

- Ik zal u naar de orthodontist doorverwijzen.
- O en hoe kan ik daar een afspraak maken? En waar is die praktijk?

- U krijgt straks van de assistent alle informatie.
- Oké, dank u wel. Betaalt de verzekering dit ook?
- Nee, de basisverzekering vergoedt deze behandeling bijna nooit.
Maar u kunt wel een aanvullende verzekering afsluiten.
- Oké, dank u wel.

- Hopelijk zie ik jullie over een half jaar weer. En belt u ons gerust als u nog vragen heeft.
- Ja, bedankt. Tot ziens.

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's.

- Waarom gaan deze mensen naar de tandarts? Welke klacht hebben ze? Of welke behandeling krijgen ze?
- Heb je dit ook weleens meegemaakt?
- Met welke klacht ga jij naar de tandarts?

3.13 Praat samen over de kaartjes.

Je begeleider heeft een aantal kaartjes met woorden gemaakt. De woorden hebben allemaal met je gebit te maken. Leg de kaartjes zo neer, dat jullie de woorden niet kunnen zien.

Je begeleider pakt eerst een kaartje en vraagt aan jou: *Wat is je ervaring met...?* Jij geeft antwoord en vertelt over je ervaring.

Daarna pak jij een ander kaartje en stel je de vraag aan je begeleider.

Ga door tot alle kaartjes op zijn.

3.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Bedenk zelf een probleem en een behandeling.

Voer het gesprek daarna samen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●

- Goedemorgen, tandarts Broere. Ga zitten, dan gaan we eens even kijken.
Heeft u nog klachten?
- ...
- Hoe vaak poetst u uw tanden? En op welke manier?
- ...
- Hartstikke goed. Nou, dit ziet er allemaal keurig uit hoor. Uw gebit en uw tandvlees zijn gezond. Maar...
- En wat betekent dat dan?
- ... Dat is mijn advies.
- ...
- Ik zal...
- ...
- U krijgt straks van de assistent alle informatie.
- ...
- Nee, de basisverzekering vergoedt deze behandeling bijna nooit. Maar u kunt wel een aanvullende verzekering afsluiten.
- ...
- Hopelijk zie ik u over een half jaar weer. En belt u ons gerust als u nog vragen heeft.
- ...

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.15 Luister en reageer.

Je begeleider leest een zin voor. Jij reageert.

1. Heeft u nog klachten?
2. U kunt over een half jaar weer een afspraak maken.
3. Ik verwijs u door naar de orthodontist.
4. Heeft u een aanvullende verzekering voor de tandarts?
5. Uw gebit ziet er keurig uit.
6. U heeft wel een gaatje.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen dan om.

3.16 Voer samen de gesprekken.

Lees de situaties en voer een gesprek. Jij begint het gesprek. Je begeleider is steeds de ander.

1. Je hebt erge kiespijn. Je belt naar de tandarts om een afspraak te maken, maar de assistent zegt dat er geen plaats is.
2. Je bent bij de tandarts. Je hebt een gaatje. Je wilt weten wat de tandarts gaat doen en hoeveel dat kost.
3. Een goede vriend is bang voor de tandarts. Hij heeft een slecht gebit. Je probeert hem te overtuigen om toch naar de tandarts te gaan.
4. Je hebt een vraag over de vergoeding van een behandeling van de tandarts. Je belt de verzekering en stelt een vraag.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Hoe verzorg jij je gebit?*

3.18 Voer samen een gesprek.

Praat allebei over een ervaring met een tandarts. Je mag praten over een goede of een slechte ervaring.

3.19 Voer samen een gesprek.

Oefen samen een gesprek bij de tandarts. Vertel welke klachten je hebt of stel vragen over de behandeling.

3.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

1. Voer een gesprek met de tandarts.

- Maak een afspraak en vertel over je klacht.
- Stel eventueel ook vragen over de behandeling.

2. Praat met iemand in het Nederlands over je ervaringen met de tandarts.

- Wissel de verschillen uit.

3. Bedenk zelf wat je kunt doen.

Vorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

3.21 Kijk naar de foto. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Je ziet hetzelfde meisje op de twee foto's.

Welke verschillen zie je tussen foto 1 en 2?

Waarom was het meisje bij de tandarts?

Welk advies heeft ze van de tandarts gekregen en waarom?

3.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

4. Overzicht woorden en zinnen

Je vindt de ingesproken audio-opnames op www.spreektaal.com.

1. Ik zal u naar de fysiotherapeut doorverwijzen

de apotheek
doorverwijzen
de doorverwijzing
de drogist
de fysiotherapie
de fysiotherapeut
de houding
de huisarts
de klacht
het medicijn
de oefening
onderzoeken
de oorzaak
de oplossing
optillen
de patiënt
de pijnstiller
de specialist
vergoeden
vervelend
verwachten
voorschrijven
het ziekenhuis
de zorgverzekering

Het wordt steeds erger.
Ik heb echt veel last van...
Ik wil toch liever...
Vergoedt de verzekering dat ook?
Wat kan ik voor u doen?
Wat vindt u daarvan?
Welke hulp verwacht u?

2. Het gaat even niet zo goed

afwezig
doorverwijzen
de GGZ
de huisarts
hulp zoeken
moe
de oorzaak
opstaan
het probleem
professioneel
psychisch
de psycholoog
serieus
somber
de stress
thuisblijven
vergeten
vertrouwen
zich concentreren
zich schamen
zich zorgen maken
ziek

Gaat het wel goed met je?
Het gaat even niet zo goed.
Het is een beetje te veel.
Het lukt niet meer.
Ik ben zo moe.
Ik doe echt mijn best.
Ik heb veel stress.
Ik heb veel last van...
Ik maak me veel zorgen.
Ik slaap niet zo goed.
Ik vind het moeilijk om hulp te zoeken
Ik voel me een beetje...
Ik wil er liever niet over praten.
Wat is er aan de hand?

3. Ze moet wel een beugel

de aanvullende verzekering
afsluiten
de assistente
de basisverzekering
de behandeling
de beugel
de controle
doorverwijzen
elektrisch
het gaatje
het gebit
gezond
keurig
de kies
de kiespijn
de klacht
de mond
ontstoken
de orthodontist
de praktijk
recht
de ruimte
scheef
de tand
de tandarts
de tandenborstel
tandenpoetsen
het tandvlees
trekken
vergoeden
de verstandskiezen
de verzekering

Belt u gerust als u nog vragen heeft.
U kunt het beste contact opnemen met...
Vergoedt de verzekering dat?
Wat betekent dat dan?
Wat moeten we nu dan doen?

5. Handleiding voor de begeleider

Deze handleiding vind je in alle boekjes van SpreekTaal 3. Lees hem goed door voordat je met het materiaal gaat werken. Je vindt hier allereerst een algemene uitleg bij de oefentypes en daarnaast de specifieke instructies bij de oefeningen, waaronder de transcripten. Veel plezier!

5.1 Algemeen

SpreekTaal 3 is...

- ... ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging tot niveau B1;
- ... gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren. Het zwaartepunt ligt bij gesprekken voeren. Hieraan wordt als het goed is de meeste tijd besteed.
- ... gericht op *kilometers* maken en oefenen met spreken in een informele setting, op basis van gelijkwaardigheid tussen de anderstalige deelnemer en de begeleider.
- ... geschikt voor *een-op-eensituaties* tussen een deelnemer en een vrijwilliger, maar kan ook gebruikt worden *in groepen*, zoals een taalcafé.

Thema's en subthema's

SpreekTaal 3 bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema, dat vervolgens weer is onderverdeeld in drie subthema's. Het kan prettig zijn te starten met de module *Praten over jezelf*, deze staat in het teken van kennismaking. Er is geen vaste volgorde waarin de modules gebruikt moeten worden, je kunt op basis van interesse of behoefte samen een module kiezen. Sla een (sub)thema gerust over als de deelnemer dit al beheerst of als het niet relevant is.

Denk eraan om af en toe een (sub)thema te herhalen. Zo onthoudt de deelnemer de woorden en zinnen nog beter.

De oefeningen

De subthema's in een module hebben nagenoeg dezelfde opbouw. Zo kom je steeds dezelfde oefentypes tegen in dezelfde volgorde. Lees hieronder wat het doel is van ieder type oefening.

Oefening 1: een foto

Elk subthema begint met een foto en een aantal bijbehorende vragen. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd. Wat weet hij of zij al over dit onderwerp? Dat is belangrijk bij het leren van nieuwe woorden. Die worden het beste onthouden als de deelnemer weet bij welke voor hem of haar bekende woorden ze horen. Zo wordt het woordennetwerk in het hoofd steeds breder en dieper.

Werk je met een groep?

Doe de opdracht gezamenlijk en inventariseer wat de deelnemers al over dit onderwerp weten. Laat je deelnemers in duo's werken? Wissel deze dan geregeld of wissel bijvoorbeeld af tussen twee- en drietallen. Het is voor deelnemers goed als ze af en toe met iemand anders praten.

Oefening 2: een luistertekst

Elk subthema bevat een opgenomen dialoog tussen twee of drie personen, zie www.spreektaal.com. Deze luisterteksten bieden de belangrijkste woorden en zinnen aan die de deelnemer kan gebruiken bij het uitvoeren van de spreekoefeningen. Bij deze oefening luisteren jullie naar het gesprek, zonder naar het transcript te kijken of een oefening te doen. De deelnemer hoeft het gesprek niet woord voor woord te begrijpen, het gaat erom dat de boodschap overkomt.

Oefening 3 en 4: begripsoefeningen bij de dialoog

Het is belangrijk om meerdere keren naar de dialoog te luisteren. Als begeleider heb je de kern van de tekst na één keer luisteren wel begrepen, maar voor de deelnemer is dit moeilijker. Hij of zij kent niet alle woorden en

kan niet alles in één keer onthouden. Herhaal daarom nog een keer de luistertekst. Laat de deelnemer alleen luisteren en niet het transcript lezen, anders wordt het een leesoefening in plaats van een luisteroefening. Oefenen met luistervaardigheid is erg belangrijk om daarna te kunnen spreken. Eventueel kun je - na een aantal keer - de tekst laten horen terwijl de deelnemer meeleest met het transcript achterin het boekje. De deelnemer begrijpt de kern nu immers.

Werk je met een groep?

Voer de opdrachten gezamenlijk uit. Laat de deelnemers de vragen eventueel in duo's bespreken, maar controleer daarna of ze de kern van de tekst begrijpen.

Oefening 5: praat samen over de tekst

Hoe denken jullie over de onderwerpen die in de dialoog zijn besproken? Of wat weten jullie erover? Praat hierover, zodat de tekst dichterbij jullie eigen leefwereld komt te staan.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers de vragen samen of met z'n drieën bespreken.

Oefening 6, 7 en 8: oefen met de nieuwe woorden

In de dialoog staan woorden die relevant zijn voor dit subthema. De deelnemer oefent deze woorden in verschillende speelse oefenvormen, zodat hij of zij ze beter onthoudt. Daarbij is herhaling erg belangrijk. Kijk er dus niet van op als de deelnemer een nieuw woord toch weer vergeet. Sommige taalkundigen denken dat je een woord wel zeven keer moet gebruiken voor je het onthoudt. Voor jou lijkt het soms misschien saai, maar de deelnemer ervaart dat anders.

- De *betekenis* van de nieuwe woorden kan de deelnemer ontlenen aan de foto's of de context van de zinnen. Probeer de deelnemer de betekenis van een woord eerst te laten raden. De woorden in SpreekTaal 3 zijn abstracter dan in SpreekTaal 1 en 2. Het taalniveau richting B1 is immers moeilijker.
- Laat deelnemers die goed kunnen lezen de betekenis van woorden zoveel mogelijk zelf opzoeken, met behulp van een (online) woordenboek of app. Het *Pocketwoordenboek Nederlands als Tweede Taal* van Van Dale is geschikt voor anderstaligen. Voorkom dat jij het woordenboek van de deelnemer bent: als jij de woorden steeds vertaalt, onthoudt de deelnemer ze minder goed. Komt de deelnemer er zelf niet uit? Omschrijf de betekenis dan zoveel mogelijk in het Nederlands en vermijd vertalingen in het Engels of een andere taal.
- Bij oefening 6 staan soms zinnen waarin een woord ontbreekt. Jij leest de zin voor en de deelnemer moet het woord dat in de zin past aanwijzen. Als je de zin leest, zeg dan bijvoorbeeld 'piep' of neurie op de plaats waar het woord moet staan. Laat de deelnemer niet meelezen met de zinnen, maar probeer echt met luistervaardigheid te oefenen.
- Bij oefening 7 vorm je vaak paren met woorden of zinsdelen. Hierbij zijn soms verschillende antwoorden mogelijk. Het gaat niet zozeer om goed of fout, maar om de vrije associaties van de deelnemer. Welke woorden horen volgens hem of haar bij elkaar? Vraag hierbij ook naar de reden: waarom horen ze bij elkaar? Als begeleider kun je uitleggen of deze combinaties voor jou ook logisch zijn.
- Oefening 8 bestaat uit een spelletje, zoals *Wie ben ik?* of *Raad het woord*. Verdere instructie staat steeds achterin de module. Houd de uitvoering van deze spelletjes simpel.

Werk je met een groep?

Doe de oefeningen waarbij je zinnen of woorden voorleest zoveel mogelijk gezamenlijk.

Dat geldt ook voor de spelletjes, bouw een extra spelelement in, zoals: *wie kan als eerste het woord raden?* of: *wie raadt de meeste woorden?* Als de deelnemers de bedoeling van een spelletje of oefening begrijpen, kunnen ze het ook in twee- of drietallen herhalen.

Oefening 9 en 10: verstaan en nazeggen

Met de oefening *Tik op de tafel* oefen je het woord- en zinsaccent. Elk woord van twee lettergrepen of meer bevat een woordaccent, ook wel de klemtoon genoemd. Zo valt in het woord *uitspraak* het accent op de eerste lettergreep *uit*. Het is belangrijk dat de deelnemer het accent op de juiste lettergreep legt, anders is hij of zij moeilijk te verstaan en soms zal zelfs de betekenis van het woord wijzigen (denk aan **voorkomen** en **voorkomen**). Naast woordaccent bestaat er ook *zinsaccent*: één of meer woorden in een zin krijgen een accent, zeg maar 'de klemtoon van de zin'. Het woord dat het accent krijgt wordt (qua toon) iets hoger of lager uitgesproken.

In de zin 'Mag ik de boter?' zal het woord 'boter' het zinsaccent krijgen; je wilt immers niet de kaas of de worst, maar de boter.

De werkwijze met de oefeningen van *Tik op de tafel* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar een woord of een zin;
- de deelnemer zegt het woord of de zin na;
- de deelnemer tikt op de tafel als hij of zij het accent hoort (of houdt een papiertje in de lucht).

In de *klankoefeningen* wordt geoefend met het verstaan van klanken die anderstaligen (afhankelijk van de moedertaal) soms moeilijk waarnemen. Denk aan de lange en korte klinkers (*man-maan; bot-boot*), p-b (Arabisch), h-g (Slavische talen), l-r (Zuidoost-Azië), enzovoort. De werkwijze is als volgt:

- Lees de zinnen eerst voor jezelf. Je ziet zelf welk woord in de zin past. Bijvoorbeeld: *Gaat het vanmiddag nog a) regelen b) regenen?* Je ziet dat je hier *regenen* moet zeggen.
- Je leest de zin. De deelnemer luistert en leest mee in het boekje.
- Welk woord heeft hij of zij gehoord? *Regenen of regelen?* Laat de deelnemer het goede woord aanwijzen of zeggen.

Als de deelnemer naar de zinnen of woorden heeft geluisterd, kun je ze samen *nazeggen*. De begeleider leest de zin of het woord nog een keer voor, de deelnemer zegt na. Het is de bedoeling dat de deelnemer niet meeleeft, maar alleen luistert en nazegt. Als het nazeggen van de zinnen goed gaat, kun je ook een kleine verandering aanbrengen in de zin, bijvoorbeeld door een woord te vervangen door een ander woord.

Werk je met een groep?

Doe de oefeningen gezamenlijk. Jij moet immers de juiste klank of het juiste accent aanbieden. Bouw ook hier een extra spelelement in: tikken alle deelnemers tegelijk op de tafel? Tellen ze evenveel woorden? Laat de zinnen of woorden vervolgens gezamenlijk nazeggen (riedelen).

Oefening 11: lees het gesprek samen hardop

Het doel van samen hardop lezen is oefenen met intonatie en verbonden spraak. Deze oefening is alleen geschikt voor deelnemers die behoorlijk goed kunnen lezen, dus niet voor deelnemers die nog met veel haperingen lezen. Voor hen is het beter je na te zeggen.

Werk je met een groep?

Laat de hele groep de zinnen 'riedelen' (gezamenlijk nazeggen). Daarna kunnen de deelnemers de dialoog eventueel met z'n tweeën lezen. Zorg dat ze eerst het goede voorbeeld horen.

Oefening 12 en 13: praat samen over...

De deelnemer gebruikt de nieuwe woorden en zinnen in spreekoefeningen en krijgt daarbij hulp van foto's, kaartjes, zinnen of situaties. Deze oefeningen bereiden voor op de concrete, realistische gesprekssituatie aan het einde van een subthema.

Met de *pingpong* (oefening 13) oefent de deelnemer met vloeiend spreken. Door hetzelfde zinnetje zo vaak mogelijk achter elkaar te zeggen, slijpt de deelnemer een bepaalde zinsstructuur in, net als bij een taalriedel (in het materiaal van SpreekTaal 1 en 2). Het bereidt de deelnemer voor op de vrije spreekoefening, omdat hij of zij zelf de input levert. Omdat het zinnetje zo vaak mogelijk wordt herhaald, spreek je de creativiteit en de woordenschat van de deelnemer aan.

Bijvoorbeeld:

De deelnemer begint en zegt:

Ik kan goed koken, en jij?

De begeleider antwoordt:

Ik kan goed zingen, en jij?

De deelnemer antwoordt:

Ik kan goed fietsen, en jij?

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers de foto-opdrachten (oefening 12) in duo's doen.

Begin tijdens de pingpong gezamenlijk. Maak een cirkel. Begin zelf, maak de zin af en vraag aan de deelnemer naast je: *en jij?* De deelnemer vraagt vervolgens aan de persoon naast hem of haar: *en jij?* Ga zo de hele cirkel af. Laat de deelnemers daarna de oefening in duo's herhalen.

Oefening 14, 15, 16: gestuurde spreekopdrachten

De fase van communicatie begint. In eerste instantie is dat nog gestuurd: een deelnemer maakt de dialoog af, voert korte gesprekjes of reageert op een opmerking of vraag. Deze gestuurde stap is erg belangrijk, voordat het oefenen met de zogenoemde vrije productie begint. Wanneer jullie samen een dialoog oefenen, doe dit dan zo natuurlijk en echt mogelijk. Begin bijvoorbeeld door elkaar te groeten of een algemene openingszin te gebruiken (*Hoe is het? Lang niet gezien!*).

Werk je met een groep?

Voer een dialoog of gesprek eerst samen met één deelnemer, terwijl de rest luistert. Deelnemers hebben veel aan zo'n voorbeeld. Laat de deelnemers dit daarna in duo's herhalen.

Oefening 17: de groepsopdracht

Dit is een extra oefening voor groepen, waarbij je steeds rondloopt. Als je met één deelnemer werkt, kunnen jullie de vraag ook aan elkaar stellen. De oefening werkt het beste als je met z'n allen opstaat en rondloopt. Doe zelf ook mee. Door te bewegen, wordt iedereen actiever. Onderzoek laat bovendien zien dat je kennis, zoals nieuwe woorden, beter onthoudt als je beweegt.

Oefening 18 en 19: de vrije productie

Bij vrije productie (het woord zegt het al) is de deelnemer vrijer in wat hij of zij kan en wil zeggen. Laat de deelnemer zelf invullen waarover hij of zij wil praten in deze context (bedenk zelf een klacht, probleem, situatie, enzovoort). Als begeleider ben je soms gesprekspartner (praat allebei over...), soms speel je de rol van huisarts, werkgever, enzovoorts.

Werk je met een groep?

Lees de instructie gezamenlijk en oefen het gesprek met één deelnemer voor de hele groep. Laat ze het gesprek daarna in duo's voeren. Laat één duo hun gesprek eventueel voor de rest herhalen. Je kunt de oefening ook nog een keer doen in nieuwe duo's.

Oefening 20: de praktijkopdracht

Nu begint de praktijk: de deelnemer gaat de situatie die jullie samen hebben geoefend 'in het echt' uitvoeren. Het belangrijkste doel van deze praktijkopdrachten is het creëren van een succeservaring. Dit helpt om de drempel te verlagen tot meer taalcontact in het dagelijks leven. Taalcontact is een belangrijke succesfactor bij het verwerven van een tweede taal. Als begeleider speel je hierin een belangrijke rol.

Voor- en nabespreken van de praktijkopdracht

Bereid de praktijkopdrachten samen voor, dat verlaagt de drempel. Help bijvoorbeeld bij de keuze van een opdracht. Hoe beter de opdracht aansluit bij de leefwereld van de deelnemer, hoe groter de slaagkans en motivatie. De opdracht moet dus geen 'ver-van-hun-bedshow' zijn. Laat de wens van de deelnemer leidend zijn: leg niet op wat hij of zij moet doen. Meestal is de eerste opdracht een directe vertaling van de geoefende dialoog in de praktijk, zoals: voer een gesprek met de huisarts.

Sommige anderstaligen hebben een beperkt netwerk van Nederlandstaligen. Probeer samen te bedenken hoe de deelnemer dit netwerk kan vergroten en met wie hij of zij kan spreken (bijvoorbeeld een ouder bij school, een buurvrouw of een Nederlandse partner van een kennis). Misschien zijn er mensen uit je eigen netwerk met wie je de deelnemer in contact kunt brengen. Zo help je de deelnemer om de praktijkopdracht zelfstandig uit te voeren. Nadat de deelnemer de opdracht heeft uitgevoerd, is het belangrijk om samen *terug te kijken*. De belangrijkste winst van een praktijkopdracht is het toenemende zelfvertrouwen en de 'durf' van de deelnemer om het Nederlands in de praktijk te brengen. Benadruk dus de succesfactor van de uitvoering: wat ging er goed en geef vooral complimenten.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers hun eigen praktijkopdracht kiezen. Het geeft niet als ze allemaal iets anders doen. Laat de deelnemers vervolgens aan elkaar vertellen wat ze gaan doen, met wie en wanneer. Misschien kunnen ze een opdracht samen uitvoeren? Dat verlaagt de drempel. Laat de deelnemers ook samen terugkijken, door aan elkaar vragen te stellen.

Oefening 21: de slotfoto's

De slotfoto's zijn bedoeld om de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren. De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken. Gebruik de vragen onder de foto's als opstapje naar jullie eigen verhaal en bedenk ook andere vragen.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers in duo's een verhaal bedenken en vertellen. Laat de duo's hun verhalen daarna uitwisselen.

Oefening 22: extra materiaal

Hoofdstuk 6 bevat allereerst suggesties voor laagdrempelige activiteiten binnen- of buitenshuis. Denk aan: een wandeling of samen een liedje luisteren of een aflevering kijken. Je kunt de liedjes samen met de deelnemer beluisteren en bekijken. De deelnemer hoeft de liedjes niet woord voor woord te verstaan: vraag vooral wat hij of zij ervan vindt.

Daarnaast vind je zoektips voor extra informatie over deze onderwerpen. Het materiaal bevat geen concrete links, die verouderen immers snel. Als je samen informatie opzoekt op internet, geef de deelnemer dan de controle over de computer of telefoon. Laat hem of haar zelf zoeken en stuur bij waar nodig, ook als de deelnemer niet computervaardig is. Het is immers de bedoeling dat de deelnemer dit uiteindelijk ook zelfstandig kan. Vraag wat de deelnemer begrijpt van de website. Geef pas daarna waar nodig taalondersteuning.

Overzicht met woorden en standaardzinnen

Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste woorden en standaardzinnen. Dit zijn de woorden die een deelnemer nodig heeft om de teksten te begrijpen. De meeste van deze woorden en zinnen oefent de deelnemer ook bij oefeningen als verstaan en nazeggen of de dialogen die de deelnemer zelf afmaakt. De woorden en zinnen zijn te beluisteren via www.spreektaal.com. Luister er samen naar en laat de deelnemer(s) de woorden en zinnen naspreken.

Feedback op de oefeningen

Als de deelnemer de opdracht uitvoert, wil hij of zij waarschijnlijk weten of dat goed is en verwacht feedback. Feedback of commentaar hoort vooral thuis in een formele lessituatie (onderwijs van een NT2-docent), wees hierin terughoudend. SpreekTaal gaat uit van een gelijkwaardige relatie. Je kunt je deelnemer wel af en toe feedback te geven, maar houd je dan aan de volgende 'gouden regels':

1. Geef complimenten

Natuurlijk hoor je fouten in wat de deelnemer zegt, maar zeg vooral wat goed gegaan is. Dit is motiverend voor de deelnemer. Geef bijvoorbeeld een compliment omdat de deelnemer de goede woorden heeft gebruikt, een goede reactie heeft gegeven, een mooie zin heeft gemaakt of omdat hij of zij een duidelijke uitspraak had.

2. De inhoud gaat voor de vorm

Wat een deelnemer zegt, is veel belangrijker dan hoe het gezegd wordt. Dat betekent dat een deelnemer wel de goede woorden gebruikt, maar dat de woorden nog in de verkeerde volgorde staan. Of dat hij of zij nog geen perfecte uitspraak heeft of niet de juiste vorm van de verleden tijd gebruikt. Dat maakt niet uit. Oefenen is het doel.

Het geven van feedback op de vorm is de taak van een NT2-docent in een lessituatie. Het geven van effectieve feedback vraagt immers veel vakkennis over taalstructuur, taalniveaus en didactiek. Het is daarom beter om dit aan een bevoegde NT2-docent over te laten.

3. Doorgaan naar de volgende oefening

Bij het beantwoorden van de oefeningen hoeft de deelnemer niet alles goed te doen. Als je het antwoord kunt begrijpen en de inhoud is goed, kun je gerust doorgaan naar een volgende oefening.

Wat vind je niet terug in SpreekTaal 3?

- Uitleg over of oefeningen met grammatica.

In SpreekTaal 3 is bewust geen expliciete aandacht voor grammatica, omdat het te veel nadruk legt op *hoe* de deelnemer iets moet zeggen. Dit belemmert de spontane, spreektaalige productie en komt het doel van SpreekTaal 3, namelijk 'kilometers maken' in het Nederlands, niet ten goede. Wel oefent de deelnemer met standaardzinnen. Sommige deelnemers vragen expliciet om grammatica, vaak omdat zij dit gewend zijn

vanuit eerder genoten taalonderwijs. Leg uit dat taalcoaching hier niet voor bedoeld is. Verwijs de deelnemer met grammatica-vragen door naar de NT2-docent. Vertel dat je veel moet oefenen om beter een taal te spreken.

- Lees- en schrijfoopdrachten

Het materiaal is nadrukkelijk bedoeld om de mondelinge vaardigheden te oefenen. Deelnemers schrijven de antwoorden dus niet of nauwelijks op.

SpreekTaal 3 voor laaggeletterde deelnemers

Deelnemers die niet of weinig kunnen lezen of schrijven, kunnen hun mondelinge vaardigheden vaak prima verbeteren, door veel te luisteren en te oefenen met gesprekken die zij interessant vinden. Zij hebben bij het leren van de taal niet zoveel steun aan geschreven taal. Hoewel deze deelnemers meestal heel graag willen leren lezen en schrijven, is het belangrijk om het spreken en luisteren zonder schrift te oefenen. SpreekTaal 3 is daarom zo gemaakt dat ook een laaggeletterde het samen met een begeleider grotendeels kan gebruiken. De begeleider leest de instructie of opdracht voor en legt uit wat de bedoeling is. SpreekTaal 3 is niet geschikt als lesmateriaal om te leren lezen en schrijven. Hiervoor kan de deelnemer beter een (Alfa) NT2-cursus volgen met een NT2-docent.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau B1?

SpreekTaal 3 biedt oefenmateriaal tussen niveau A2 en niveau B1. Een deelnemer kan op niveau B1 bijvoorbeeld:

- gesproken taal begrijpen over vertrouwde zaken uit zijn of haar dagelijkse omgeving, zoals werk, school of vrije tijd.
- de beschrijving begrijpen van gebeurtenissen, gevoelens en wensen.
- de hoofdpunten begrijpen uit radio- en tv-programma's die aansluiten bij de actualiteit of de interesses van de deelnemer.
- ervaringen, gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities beschrijven.
- redenen en verklaringen geven voor zijn of haar mening en/of plannen.
- een verhaal vertellen of de plot van een boek of film weergeven en hierover een mening geven.
- zich redden in de meeste spontane situaties die zich kunnen voordoen in het Nederlands.
- onvoorbereid deelnemen aan een gesprek over onderwerpen die vertrouwd zijn, zijn of haar belangstelling hebben of die betrekking hebben op het dagelijks leven (bijvoorbeeld familie, hobby's, werk, reizen en actuele gebeurtenissen).

Een deelnemer kan zich dus al redelijk in het Nederlands redden, als de gesprekken gaan over onderwerpen die dichtbij hem of haar staan. De woordenschat van de deelnemer zal voor een groot deel tot de dagelijkse omgeving (thuis, werk, hobby's) zijn beperkt.

5.2 Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Ik zal u naar de fysiotherapeut doorverwijzen

Oefening 1.2, 1.3 en 1.4

Transcript bij Een doorverwijzing.

Huisarts: Mevrouw Badul? Goedemorgen. Komt u verder.
Mevrouw Badul: Goedemorgen
Huisarts: Zo, gaat u zitten. Wat kan ik voor u doen?
Mevrouw Badul: Ja, dokter, ik heb echt veel last van mijn rug.
Dat is al een tijdje zo en ik slaap daardoor ook slecht.
Huisarts: Ja, dat is vervelend. En dat is al een tijdje zo, zegt u. Hoelang ongeveer, denkt u?
Mevrouw Badul: Nou een paar weken misschien? En het wordt steeds erger.
Huisarts: Ja, en heeft u er overdag ook last van? Bijvoorbeeld als u 's ochtends opstaat?
Mevrouw Badul: Nou nee, het is eerder aan het einde van de dag. Als ik 's avonds op de bank ga zitten.
Ja, dan voel ik het echt, hoor.
Huisarts: En heeft u zelf enig idee wat de oorzaak van uw rugklachten is?
Werkt u bijvoorbeeld nog, of sport u veel?
Mevrouw Badul: Nee, ik ben sinds twee jaar met pensioen. Maar daarvoor heb ik jarenlang in de zorg gewerkt. Dat was af en toe natuurlijk best zwaar. Vroeger deden we alles nog zelf.
Ik heb veel patiënten uit hun bed getild.
Huisarts: Ja, veel of verkeerd tillen is natuurlijk niet goed voor uw rug. En wat is een oplossing voor uw klachten, denkt u? Wat voor hulp verwacht u?
Mevrouw Badul: Nou, ik wil graag pijnstillers, of andere medicijnen.
Huisarts: Ja, nou pijnstillers. Dat kan natuurlijk. U kunt ook zelf bij de drogist iets tegen de pijn halen, hè. Maar ik denk dat u beter naar een fysiotherapeut kunt gaan. Die kan uw rug dan beter onderzoeken. Die kijkt bijvoorbeeld naar uw houding en hoe u dingen optilt. En dan kunt u oefeningen doen, ook thuis. Dan wordt de pijn vast minder. Wat vindt u daarvan?
Mevrouw Badul: Nou, ik wil toch liever pijnstillers. Die medicijnen van de drogist heb ik al geprobeerd. En kijk, misschien helpt die fysiotherapie helemaal niet. Of misschien moet ik heel lang wachten voordat ik een afspraak heb. Wat doe ik dan? Dan heb ik nog steeds rugpijn, begrijpt u?
Huisarts: Ja, dat begrijp ik en dat is ook vervelend. Maar ik wil u toch graag naar een fysiotherapeut doorverwijzen. En ik zal u ook een lichte pijnstiller voorschrijven. Die kunt u dan bij de apotheek ophalen. Maar dan maakt u ook een afspraak met de fysiotherapeut.
Mevrouw Badul: Ja oké. Dat kan ik wel proberen.
Huisarts: Heeft u verder nog vragen over de doorverwijzing?
Mevrouw Badul: Ja, waar zit de fysiotherapeut dan precies? Moet ik dan naar het ziekenhuis? En vergoedt de zorgverzekering het ook?
Huisarts: Dat zal ik u uitleggen.

Oefening 1.3

Lees de zinnen na afloop van het fragment in een rustig tempo voor.

1. niet waar	5. waar
2. waar	6. niet waar
3. niet waar	7. waar
4. waar	

Oefening 1.8

Maak kaartjes of post-it's met de volgende plaatsen:

bij de huisarts, bij de apotheek, bij de fysiotherapeut, bij een specialist, in het ziekenhuis, bij de drogist, bij de psycholoog.

Als je geen zelfklevende briefjes hebt, kun je ook plakband gebruiken. Als de deelnemer dit nog erg moeilijk vindt, begin dan zelf met een briefje op je rug, waar je vragen over stelt.

Oefening 1.9 en 1.10

Lees de volgende woorden op een normaal tempo voor. De dikgedrukte delen geven het woordaccent aan. Let op: de deelnemer luistert alleen, hij of zij ziet de woorden niet.

pijnstillen

medic**ijn**

fysiotherapeut

apoth**ee**k

oor**za**ak

oplossing

optillen

doorverwijzing

zorgverzekering

pati**ën**t

2. Het gaat even niet zo goed

Oefening 2.2, 2.3 en 2.4

Transcript bij *Hulp zoeken*.

- Rob: Zo Avi, ben je daar weer jongen? Ik heb je gisteren niet gezien op kantoor, toch?
- Avi: Ja, goedemorgen, ik...
- Rob: Waarom was je gisteren afwezig?
- Avi: Ja, ik was ziek.
- Rob: O, maar dan moet je 's ochtends even bellen. Waarom heb je dat niet gedaan?
- Avi: Ja sorry, dat ben ik vergeten.
- Rob: Vergeten? Zeg Avi, neem jij deze stage eigenlijk wel serieus? Want jongens die een dag thuisblijven, zonder te bellen. Tja, die kunnen we hier eigenlijk niet gebruiken. Begrijp je dat?
- Avi: Ja, natuurlijk. Het spijt me, maar ik heb een paar problemen.
- Rob: Zeg, gaat het eigenlijk wel goed met je? Het valt me op dat je de laatste tijd meer fouten maakt op het werk.
- Avi: Nou ja, eigenlijk gaat het even niet zo goed, nee.
- Rob: Dat dacht ik al. En wat is er dan aan de hand?
- Avi: Ja, ik weet het niet. Ik heb gewoon een beetje veel stress, de laatste tijd. Ik slaap niet zo goed. Ik voel me een beetje somber.
- Rob: Oké, wat naar voor je.
- Avi: Ja, en daardoor kan ik me gewoon niet concentreren. Ik vergeet dingen. En ik ben soms gewoon zo moe. Als ik 's ochtends in m'n bed lig, kan ik bijna niet opstaan.
- Rob: Dat klinkt niet zo best. En wat is de oorzaak van je problemen, als ik vragen mag?
- Avi: Ik wil er eigenlijk liever niet over praten. Maar mijn vader is ziek, en ik maak me veel zorgen. En ja, weet u, mijn ouders willen dat ik dit jaar mijn opleiding afmaak. Ik moet slagen, begrijpt u? En ik doe echt mijn best, maar soms is het gewoon een beetje te veel. Dan lukt het niet meer.
- Rob: Weet je Avi, dat kan ik me heel goed voorstellen. En ik denk echt dat je met iemand over je problemen moet praten. Dat hoeft niet met mij, maar met iemand die je vertrouwt. Een goede vriend ofzo, of iemand in je familie. Is er iemand met wie je kunt praten?
- Avi: Nou, nee, niet echt.

Rob: Misschien moet je dan professionele hulp zoeken. Praat eens met je huisarts. Die kan kijken hoe ernstig je klachten zijn en je eventueel naar een psycholoog of de GGZ doorverwijzen. Ook met psychische klachten, kun je gewoon naar de huisarts. Wat vind je van mijn voorstel?

Avi: Hm, ik vind het moeilijk om hulp te zoeken.

Rob: Dat begrijp ik, maar je hoeft je niet voor je problemen te schamen. Ik ben in ieder geval blij dat je het aan mij hebt verteld. Nu begrijp ik je situatie beter. Als het niet goed met je gaat, kun je me dat altijd laten weten. Oké? Dat is echt beter dan thuisblijven.

Avi: Ja, ik begrijp het, bedankt.

Rob: Goed, laten we het er volgende week weer even over hebben. En nu aan de slag.

Oefening 2.8

Maak voor de deelnemer een bingokaart. Dat kan heel eenvoudig door de negen woorden hieronder op een papier te schrijven, volgens het onderstaande voorbeeld.

bingokaart 1

vergeet	de oorzaak	schaamt zich
afwezig	je concentreren	somber
vertrouwen	psycholoog	professionele

Als je meerdere deelnemers hebt, is het natuurlijk leuk om de woorden in een andere volgorde te zetten, zodat de deelnemers op verschillende momenten 'bingo' hebben. Daarvoor kun je de variaties hieronder gebruiken.

bingokaart 2

de oorzaak	psycholoog	somber
vergeet	afwezig	professionele
schaamt zich	vertrouwen	je concentreren

bingokaart 3

somber	vertrouwen	professionele
schaamt zich	je concentreren	psycholoog
de oorzaak	afwezig	vergeet

Spreek vervolgens af wanneer de deelnemer bingo heeft. Is dat bijvoorbeeld bij de bovenste rij, de eerste twee rijen of moet de hele kaart vol zijn? Dat kun je samen bepalen. Je kunt ook verschillende rondes spelen. In ronde 1 speel je bijvoorbeeld voor rij 1, in ronde 2 van rij 2, enzovoorts.

Vervolgens lees je de onderstaande zinnen voor. Iedere zin correspondeert met een woord op de bingokaart. Dat woord staat achter de zin ter controle (zeg het dus niet!). Begin met de algemene omschrijving van het woord. Is het te moeilijk? Lees dan ook de voorbeeldzin eronder voor. Herhaal dit indien nodig en varieer naar gelang het niveau van de deelnemers.

1. Met deze dokter kun je praten als je bijvoorbeeld somber of verdrietig bent. - **psycholoog**
Avi voelt zich niet goed, daarom gaat hij naar een
2. iets met veel aandacht doen. - **je concentreren**
Avi slaapt slecht, daarom kan hij zich niet zo goedop zijn werk.
3. niet vrolijk - somber
Avi is ... Hij heeft geen zin om iets leuks te doen.
4. Als je iemand goed kent en je weet dat deze persoon eerlijk is. Je kunt hem of haar alles vertellen. - **vertrouwen**
Avi praat met een goede vriend, want die kan hij
5. De reden dat iets gebeurt. - **de oorzaak**
Avi wil liever niet over van zijn problemen praten.
6. Je slecht voelen over iets. Je wilt niet dat andere mensen dit weten. - **schaamt zich**
Avi voor zijn problemen. Hij wil er liever niet over praten.
7. Als je ergens niet bent. - **afwezig**
Avi is niet op zijn stage, hij is ...
8. iets gebeurt op een goede manier, door iemand met veel kennis. - **professionele**
Avi gaat naar de huisarts want hij wil graag ... hulp.
9. iets niet onthouden. - **vergeet**
Omdat Avi slecht slaapt, ... hij veel dingen.

3. Ze moet wel een beugel

Oefening 3.2, 3.3 en 3.4

Transcript bij *Op controle bij de tandarts.*

Tandarts Broere:	Goedemorgen, tandarts Broere, kom verder.
Meneer Murano:	Goedemorgen.
Lucia:	Hallo.
Tandarts Broere:	Zo Lucia, ga jij maar in de stoel zitten. Hoe gaat het?
Lucia:	Goed hoor.
Tandarts Broere:	Heb je nog klachten? Kiespijn, of iets anders?
Lucia:	Nee, eigenlijk niet.
Tandarts Broere:	Nou, dan gaan we eens even kijken. Het is alweer een half jaar geleden hè, sinds de laatste controle. Hoe vaak poets je je tanden?
Lucia:	Twee keer per dag.
Tandarts Broere:	Gebruik je een elektrische tandenborstel?
Lucia:	Ja.
Tandarts Broere:	Oké, nou dat ziet er allemaal prima uit, hoor. Je hebt geen gaatjes. Je gebit ziet er gezond uit en het tandvlees ook, niet ontstoken. Keurig. Ik zie alleen wel dat je tanden en kiezen te weinig ruimte hebben. Als je straks verstandskiezen krijgt, dan gaan je tanden helemaal scheef staan. En dat willen we natuurlijk niet.
Meneer Murano:	O, en wat betekent dat dan?

Tandarts Broere: Nou, ze moet wel een beugel, is mijn advies. Kijk, ze is nu twaalf jaar, dat is mooi op tijd. Hoe ouder je wordt, hoe moeilijker we een gebit weer helemaal mooi recht krijgen. En veel kinderen van haar leeftijd dragen een beugel. Dus ze zal op school zeker niet de enige zijn.

Meneer Murano: Ja, ja en wat moeten we nu dan doen?

Tandarts Broere: Nou, ik zal u naar de orthodontist doorverwijzen. Die kan dan met u de beste behandeling bespreken. Welke beugel geschikt is en hoelang ze een beugel moet dragen. En misschien moeten we één of twee kiezen trekken, om in haar mond meer ruimte te maken.

Meneer Murano: En hoe moeten we dan een afspraak met de orthodontist maken? En waar is de praktijk?

Tandarts Broere: De assistente geeft u straks alle informatie. Dan kunt u zelf een afspraak maken.

Meneer Murano: En betaalt de verzekering dit ook?

Tandarts Broere: Nee, de basisverzekering vergoedt een beugel bijna nooit. Maar u kunt voor Lucia wel een aanvullende verzekering afsluiten. Die vergoedt de kosten voor kinderen tot achttien jaar. Maar neemt u voor dit soort vragen ook even contact met de verzekering op.

Meneer Murano: Ja, oké, dank u wel.

Tandarts Broere: Goed, dat was het dan, Lucia. Hopelijk zie ik je weer over een half jaartje. En succes bij de orthodontist. En belt u ons gerust als u nog vragen heeft.

Meneer Murano: Ja, bedankt. Tot ziens.

Lucia: Dag.

Oefening 3.3

Lees de zinnen na afloop van het fragment in een rustig tempo voor.

1. niet waar	4. waar
2. niet waar	5. niet waar
3. waar	6. waar

Oefening 3.8

Je kunt de volgende woorden op een briefje of post-it schrijven:

de tandenborstel, de verstandskies, de beugel, de orthodontist, de assistent, de zorgverzekering, de kiespijn, de mond, het gebit.

Oefening 3.9 en 3.10

Lees de volgende woorden op een normaal tempo voor. De dikgedrukte delen geven het woordaccent aan. Let op: de deelnemer luistert alleen, hij of zij ziet de woorden niet.

orthodont ist	beugel
tand arts	ass ist ent
cont ro le	verz ek ering
tand enborstel	ont st oken
be hand eling	ver stand skies

Oefening 3.13

Schrijf de volgende woorden op een memoblaadje of een post-it. Je kunt natuurlijk situaties toevoegen of weglaten naar gelang de ervaringen van jezelf en de deelnemer.

een gaatje, bang van de tandarts, kiespijn, een beugel, en mooi gebit, ieder half jaar een controle, verstandskiezen, tanden poetsen, een tand kwijt door een ongeluk, een kunstgebit of een kroon, naar de mondhygiënist, een hoge tandartsrekening

6. Suggesties voor extra materiaal

Doe samen iets leuks

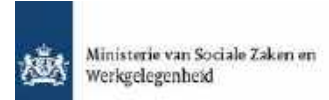
- Luister samen naar het liedje *Het is altijd lente in de ogen van de tandartsassistente* van Peter de Koning.
De deelnemer hoeft de tekst niet woord voor woord te begrijpen.
- Kijk samen naar een aflevering van het programma 'Zorg.nu'. U kunt het programma vinden op de website van de NPO.
- Praat samen over uitdrukkingen die mensen gebruiken als het even tegenzit, zoals: *Na regen komt zonneschijn*. Kennen jullie zulke uitdrukkingen ook in andere talen? Laat de deelnemer vertellen over zijn of haar moedertaal.

Extra informatie

- Kijk samen op de website van je zorgverzekering. Bekijk welke zorg jouw verzekering vergoedt.
- Kijk samen op de website van de huisartsenpost, een tandartsenpraktijk of de plaatselijke GGZ voor meer informatie over hulpverlening in de buurt.
- Zoek op internet naar de meest recente standaardtarieven voor verschillende tandheelkundige behandelingen. Deze vind je bijvoorbeeld op de website van zorgverzekeraars of vergelijkingssites.

Colofon

SpreekTaal 3 is ontwikkeld door Stichting Het Begint met Taal en VU-NT2 (Vrije Universiteit Amsterdam), met financiering van het Oranje Fonds en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

- Auteurs:** Stichting Het Begint met Taal en VU-NT2: Martijn Baalman en Anne Hammers
- Redactie:** Sylvia de Groot Heupner, Anne Hammers, en Annemarie Nuwenhoud, met dank aan Germaine Trooster en Carola van der Voort.
- Met dank aan:** De feedback van tientallen vrijwilligers en deelnemers, Esra van den Aker, Marijke Huizinga en Annabelle Lock.
- Vormgeving:** Vrij in Vorm, Rotterdam
- Audio:** Studio de Lat, Groningen
- Audiobestanden:** De audio-bestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op www.spreektaal.com
- Beeldmateriaal:** Al het beeldmateriaal is met zorg geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan contact op met Stichting Het Begint met Taal.
- Bronnen:** Shutterstock (foto's)

Wil je taalcoach worden of zoek je een taalcoach?

Vind een overzicht van alle taalcoach-organisaties op: www.taalcoaching.nl

SpreekTaal 3 - Gezondheid

ISBN 9789460775840

ISBN 9789460775918 (complete serie)

NUR 110

Meer informatie?

Neem contact op met Stichting Het Begint met Taal
via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

Van Dale Uitgevers

Postbus 13288

3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl

www.vandale.nl / www.vandale.be

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is het meestgebruikte materiaal voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is speciaal ontwikkeld voor en door taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

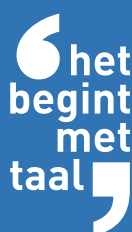
SpreekTaal is:

- geschikt voor 1-op-1 taalcoaching, taalcafés en groepjes
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- laagdrempelig, leuk en leerzaam!

De methode bestaat uit drie series: SpreekTaal 1 (niveau 0 tot A1+), SpreekTaal 2 (niveau A1 tot A2) en SpreekTaal 3 (niveau A2 tot B1). Alle series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen. Elke afzonderlijke module biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching. De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.spreektaal.com.

SpreekTaal 3 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kinderen en school	11 Over Nederland
2 Sociale contacten	7 Ondernemen	12 Wonen
3 Stage en vrijwilligerswerk	8 Werk	13 Leren
4 Zaken regelen	9 Gezondheid	14 Geld
5 Vrije tijd	10 Werk zoeken	15 Mijn leven in Nederland

Stichting Het Begint met Taal

Taal en contact zijn onmisbaar om mee te kunnen doen. Taalcoaching door vrijwilligers – online of fysiek – is hét middel voor de 600.000 nieuwkomers in Nederland die de taal willen oefenen. Stichting Het Begint met Taal vergroot de bekendheid en effectiviteit van taalcoaching, ondersteunt lokale organisaties die taalcoaching bieden en koppelt met Kletsmaatjes vrijwilligers aan nieuwkomers voor online ontmoetingen. Ook werken we samen met gemeenten, werkgevers en taalscholen. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl.

© 2020 Het Begint met Taal

© 2020 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden

